

Tempora Nostra

29e Jaargang, nummer 1, juni 2017

Voorwoord	1
Afscheid Tjeu van Ras	2
Beekvliet bij de tijd	5
Hoe is het toch met... Henny Jansen	10
Beekvliet in het nieuws	16
Oud-Beekvlieters in het nieuws	19
Tempora Nostra in 1992	24
De "Tridentijnse jaren" van Joost Leurs op Beekvliet '48-'54	28
IM: Frank van der Maden (ex '69)	33
Beekvliet revisited: reünie examenklas 1966	37
Aankondiging vergadering	42
Personalia	43

Voorwoord juni 2017

Leden van Nunc Meminisse Iuvat en lezers van Tempora Nostra,

Peter van Overbruggen,
redactievoorzitter TN

Eind 2016 voltrok zich in 'onze tijden' een klein drama. Onze onvolprezen eindredacteur Tjeu van Ras gaf te kennen dat hij stopt met het werk voor dit blad. Sinds zijn afscheid van het Brabants Dagblad nemen veel andere vrijwilligersactiviteiten hem in beslag. Na ruim 25 Tempora Nostra werd het dus – in zijn eigen woorden – tijd voor iets anders. Tijdens de afgelopen redactievergadering heb ik Tjeu namens de redactie bedankt voor zijn enorme inzet en zeer welkome deskundigheid vanuit zijn ervaring als 'krantenjongen'. Hij kent als geen ander het stoeien met teksten en deadlines, spannend maar ook boeiend. Tot zover het slechte nieuws.

Het goede nieuws is, dat Cees ter Stege, onlangs toegetreten tot de redactie, bereid was om Tjeu op te volgen. Voor de journalist Cees is deze taak geen sprong in het diepe. De reünisten kennen hem als de samensteller-hoofdauteur van het grootste boek dat ooit over onze school is verschenen: Beekvliet 200. We zijn als redactie in onze nopjes met de schepper van dit magnum opus. In de decemberuitgave van Tempora Nostra had Cees zich, voor zover nodig, al voorgesteld.

Bij de laatste redactievergadering waren ook twee jonge aspirant-redactieleden present: David Roelofs (examen 2012) en Bram van Hulten (examen 2014). De laatste wil graag een rol in de redactie vervullen. Zijn eerste pen-nenvrucht treft u al aan als resultaat van een gesprek dat hij had met de scheidende Tjeu van Ras. David ziet op dit moment nog geen mogelijkheden om tot de redactie toe te treden, maar levert binnenkort wel een tekstbijdrage.

Onze vaste rubrieken en wisselende bijdragen barsten weer van boeiende leesstof. Zo biedt 'Hoe is het met...' een inkijk in het rijk gevulde naschoolse leven van docent Henny Jansen. De nieuwe rubriek 'Beekvlietfamilies' ont-hult de kenmerken van een familie die zich al generaties aan Beekvliet ver-bonden heeft. We beginnen met de familie Zoomers. U had van ons nog een verslag te goed van een klassereünie: 1966. Verder zijn we weer een biografie van een oud-Beekvlieter op het spoor gekomen. De school heeft kennelijk veel inspiratie gegeven en vooral ook scribenten afgeleverd die beseffen: Nil penna, sed usus: een pen is slechts waardevol als je hem gebruikt...

*Peter van Overbruggen,
redactievoorzitter*

Eindredacteur Tjeu van Ras neemt afscheid van TN

door Bram van Hulten

Na ruim 25 jaar neemt Tempora Nostra afscheid van eindredacteur Tjeu van Ras. Om te zorgen dat hij met een gerust hart de redactie kan verlaten, wordt hij door mij, het nieuwste en jongste redactielid, geïnterviewd over zijn leven, zijn carrière en zijn toekomst. 'Stilzitten is er voor mij niet bij.'

Ik ontmoet Tjeu op het station in Den Bosch, na wat omzwervingen belanden we in een café met twee koppen koffie tussen ons in. Vandaag is het aan mij om de vragen te stellen, en dat is nieuw. Tjeu heeft in zijn leven namelijk een stuk vaker aan de andere kant van de tafel gezeten. 'Ik heb 42 jaar in de journalistiek gewerkt,' vertelt hij. '41 jaar bij het Brabants Dagblad en een jaar bij de Gelderlander.' Als ik vraag hoe hij daar terecht is gekomen, komt Beekvliet al

Tjeu van Ras

meteen ter sprake. 'Toen ik naar Beekvliet ging, was het nog een seminarie. Er werd dus eigenlijk ook verwacht dat je priester zou worden. Dat is uiteindelijk niet gebeurd. In plaats daarvan ging ik rechten studeren in Nijmegen.' Rechten bleek niet de juiste keuze en na drie jaar stopte hij met de opleiding. Gelukkig kwam de juiste keuze niet veel later per toeval op zijn pad. 'Het Brabants Dagblad had een vacature geplaatst waarbij je opgeleid kon worden tot journalist. Ze hadden de voorkeur voor een gymnasiast.' Met dank aan Beekvliet startte Tjeu zo een carrière die hij ruim veertig jaar vol zou houden.

Geen routinewerk

Wanneer je zo lang hetzelfde vak beoefent, ligt al snel de sleur op de loer. Tjeu heeft daar echter geen last van gehad. 'Je moet gewoon oppassen voor de automatische piloot,' legt hij uit. 'Als je constant bezig bent met hetzelfde, valt de uitdaging weg en daarmee het plezier.' Het is om die reden dat Tjeu nooit langer dan zeven jaar achter elkaar dezelfde functie heeft bekleed. 'Ik ben een tijd lang lezersredacteur geweest, ik ben regioredacteur geweest en ik heb veel eindredactie gedaan. Wanneer iets routinewerk werd, nam ik een andere functie aan.' Op die manier heeft Tjeu veel kanten van de journalistiek kunnen zien en beoefenen.

Eindexamen 1969 (Tjeu van Ras: bovenste rij uiterst rechts. Ook: Frank van der Maden, 2e rij tweede van rechts, zie In memoriam, p.33)

Seminarietijd

Toen zo'n 25 jaar geleden *Tempora Nostra* op zijn pad kwam, zag hij dus weer een nieuwe mogelijkheid. 'Ik weet nog dat we voor het eerst met de redactie afspraken in de Orangerie hier in Den Bosch,' mijmert hij. 'In die tijd brachten we vier keer per jaar het blad uit. Inmiddels is dat zo ver doorgroeid dat we een full-colour boekje kunnen verspreiden.' Na niet al te lange tijd nam Tjeu de eindredactie op zich. Hij heeft daardoor vrijwel alle stukken voorbij zien komen die in de afgelopen jaren zijn geschreven. 'In het begin werd er veel geschreven over de oude seminarietijd, maar langzaam maar zeker werd er meer over de huidige tijd geschreven. Dat lijkt me een goede ontwikkeling.'

Zijn eindredacteurschap is bij lange na niet het enige dat Tjeu in de afgelopen jaren heeft gedaan. Als ik ernaar vraag, begint hij vrolijk op te sommen: 'Ik heb twee kleinkinderen, speel bastuba bij de harmonie in mijn woonplaats, geef daar ook muziekles aan kinderen, en ben bestuurder bij het Brabants Heem.' Als ik hem bewon-

tjeu van ras (1969)

1995 TEMPORA NOSTRA 201

derend vraag hoe hij dat allemaal volhoudt, lacht hij me toe: 'Stilzitten is er voor mij niet bij. Het is gewoon een kwestie van het plezier erin behouden. Ik ben inmiddels bijna 67, maar ik voel me nog helemaal niet oud.'

Volgende trein

Toch kan zelfs Tjeu niet alles blijven doen wat hij leuk vindt. 'Soms moet je keuzes maken,' zegt hij na een slok cappuccino. 'Tempora Nostra verlaten is een van die keuzes, maar ik weet ook dat dit blad zonder mij gewoon door kan gaan. Het is als een trein, ik stap eruit en iemand anders kan op mijn plek gaan zitten. Hij blijft gewoon doorrijden.' Ik vraag hem of dat geen deprimerende gedachte is, dat alles altijd ook zonder hem gewoon door blijft razen,

maar dat lacht hij weg. 'Nee joh, je moet gewoon weer een volgende trein pakken en daarvan genieten.'

Waar veel mensen van zijn leeftijd inmiddels wel uit die treinen zijn gestapt om op een zelfgekozen eindstation te genieten van een kopje koffie en de rust, blijft Tjeu het liefst in de treinen zitten. De Tempora-Nostratrein heeft jarenlang kunnen genieten van zijn aanwezigheid, maar het is nu tijd om door te rijden terwijl Tjeu op een ander perron instapt.

Beekvliet bij de tijd

Sinds de laatste update van november 2016 over het dagelijkse reilen en zeilen op Beekvliet is er weer veel gebeurd: natuurlijk is er een nieuw kalenderjaar aangebroken, maar het lijkt er bovendien op dat schooljaar 2016-2017 de boeken in zal gaan als een jaar met veel nieuwe projecten. Hieronder een overzicht van enkele bijzondere activiteiten die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden.

Erasmus+: 'a European challenge'

Eind november waren dertig leerlingen van onze partnerscholen uit Schotland, Zweden en Duitsland op Beekvliet te gast in het kader van het door de scholen zelf ontwikkelde en door de EU gefinancierde 'Erasmus+'-project "The employment guarantee: a European challenge". Het project heeft tot doel om leerlingen (klas 4 en 5) over de landsgrenzen heen te laten kijken naar de mogelijkheden van vervolgopleidingen of een loopbaan in het buitenland. Om dat te bereiken bezochten de leerlingen in elk land vier bedrijven en een universiteit. Nederland was dus eind november aan de beurt: de leerlingen bereidden hun bezoeken aan Bavaria, DAF Trucks, Philips Healthcare, Vanderlande Industries en de Universiteit van Tilburg in kleine groepjes voor en verwerkten hun ervaringen in de vorm van een website, een brochure en een presentatie. Daarnaast was er veel ruimte voor ontspanning: o.a. een bezoek aan

5

TN 01 17

De 'Erasmus'-leerlingen op bezoek bij Philips Healthcare

Amsterdam, een bokscclinic en een casino-avond. Een zeer interessante ervaring voor alle deelnemers!

Nadat in januari Schotland als laatste in de rij was bezocht door een groep leerlingen, konden zij zich gaan voorbereiden op de slotpresentatie van het project: tijdens de jaarlijkse beroepenavond, begin april op Beekvliet, presenteerden zij de bezochte bedrijven en universiteiten in de vorm van een informatiemarkt. Brexit of niet, er is in Europees verband goed gewerkt aan een breder perspectief op studie en beroep!

Klas 3 onderzoekt de Essche Stroom

In januari werkten de leerlingen van klas 3 gedurende vier dagen aan een volledig nieuw project: 'De Essche Stroom'. De leerlingen, die op het punt staan om keuzes te maken binnen hun vakkenpakket op school, verdiepten zich in het kader van loopbaanoriëntatie in de gevolgen van de herinrichting van dit riviertje, op diverse expertisegebieden, van communicatie tot bodemtechnologie en van gezondheid tot ecologie. Meer over dit project is te lezen in de rubriek 'Beekvliet in het nieuws' elders in dit blad.

Literatuurproject van start

In december ging een nieuw project van start van de secties Moderne Vreemde Talen. Vanaf nu wordt per trimester bij de verschillende talen dezelfde literaire periode behandeld. Doel daarbij is om het literatuuronderwijs overzichtelijk en thematisch aan de leerlingen aan te bieden, zodat ze duidelijke samenhang zien tussen alle taalgebieden.

Docenten Saskia Weltevreden, Lindsay Roberston (beiden Engels) en Wilma van Dartel (Frans) in middeleeuwse outfit

Klas 4 beet, zowel bij Frans, Duits als Engels, het spits af met literatuur uit de Middeleeuwen. Als kick-off van het project werden daarom de talenlokalen en de gangen eromheen ‘middeleeuws’ ingericht en werden er koekjes gebakken volgens middeleeuws recept. Marjolein Hogenbirk (tweede van rechts op de foto), docent Historische Letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam, verzorgde een bijpassende lezing. Maar de middeleeuws gekleed rondlopende docenten trokken misschien nog wel de meeste aandacht...

Poëzieweek klas 2

De nationale poëzieweek, eind januari, was aanleiding om voor leerlingen van klas 2 een eigen Beekvlietse poëzieweek te organiseren om de liefde voor gedichten bij deze groep leerlingen aan te wakkeren. Als start van de week, met als thema ‘Humor’, kwamen twee dichters workshops geven aan de tweede klassen. In de daaropvolgende week – waarin de rode poëzieloper (zie foto) bij de ingang van de school was uitgerold – werden bij de vakken Nederlands, Duits, Frans, Engels en Grieks gedichten geschreven. Bovendien moesten de leerlingen in de lessen beeldende vorming een gedicht ‘een gezicht geven’. Aan zowel het schrijven als het vormgeven van de gedichten was een wedstrijd verbonden. Tijdens de prijsuitreiking, op vrijdagmiddag 24 februari, werden de winnende gedichten bekend gemaakt in de vorm van een toneelstuk (door enkele leerlingen uit klas 5 en 6, onder regie van Sofie van der Vleuten en Willem Schouten). Het bleek een zeer inspirerende week met een bijzonder leuke afsluiting!

7

TN 01 17

De rode loper van de poëzieweek

Oud-leerlingen geven verbredingsmodules

In de vorige editie van TN maakte ik er al melding van dat veel oud-Beekvlieters hadden gereageerd op een oproepje op Facebook aan het begin van het schooljaar om korte verbredingsmodules voor onderbouwleerlingen te komen geven. Ook in de afgelopen maanden heeft dat weer tot een aantal zeer leuke initiatieven geleid. Zo volgde een groep derdeklassers vijf lessen over diergeneeskunde onder leiding van dierenarts en oud-leerling Simon van de Berg (examen 2008). Niet alleen besteedde hij veel aandacht aan ethiek met betrekking tot dierenwelzijn (met name proefdieren), maar ook was er tijd voor praktijkonderwijs: de leerlingen gingen aan de slag met allerlei hechttechnieken. Uiteindelijk bezocht de groep op 23 februari de faculteit Diergeneeskunde en het Proefdierlab in Utrecht.

Leerlingen proberen hechttechnieken onder de knie te krijgen

Eefje Janus (examen 2009) verzorgde drie lessen over sportmarketing en -management. Zelf werkzaam voor Triple Double Sportmarketing (een bedrijf dat onder andere als gids werkt voor PSV en Energiedirect, de KNVB, Feyenoord en Opel, en vele andere partners in sport) leerde Eefje de leerlingen de basisbeginselen over marketing en sponsoring. Bij een van de bijeenkomsten was ook Nederlands Elftalspeelster Merel van Dongen aanwezig. De leerlingen reageerden erg enthousiast op beide modules; vandaar dat het plan is om ook in de toekomst oud-leerlingen uit te nodigen voor vergelijkbare modules.

Scholierenverkiezingen

Deze worden voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen landelijk georganiseerd door ProDemos en geven een indruk hoe de Nederlandse

Bordjes 'Stembureau' op Beekvliet voor de scholierenverkiezingen. Beekvliet heeft dit jaar met alle leerlingen uit de bovenbouw deelgenomen aan de scholierenverkiezingen.

politiek eruit zou zien als jongeren het voor het zeggen hadden. In de week voor de voorjaarsvakantie hebben de leerlingen zich met hun mentor georiënteerd op de standpunten van de verschillende partijen, aan de hand van o.a. stemwijzers, en op de ochtenden van 8 t/m 10 maart konden alle bovenbouwers hun stem uitbrengen. Een stembureau, bestaande uit drie leden van de leerlingenraad en een docent, zag toe op het eerlijke verloop van de verkiezingen. Wat de Beekvliet-uitslag was? Van de 245 uitgebrachte stemmen ging 35,5% naar D66, gevolgd door GroenLinks (18,4%) en VVD (17,6%). Of dat representatief is voor de landelijke uitslag, is op het moment dat ik dit schrijf (nét voor 15 maart) nog niet bekend, maar als jullie dit lezen uiteraard wel. Trek zelf je conclusies!

Beekvliet 'Excellente School'

In heel Nederland kregen in januari 54 scholen het predicaat 'Excellente School 2016-2018'. Beekvliet is er daar eentje van. OMO-bestuursvoorzitter Eugène Bernard en Gestels onderwijswethouder Alexander van den Dungen kwamen op 23 januari dit mooie nieuws op school brengen. Enkele leerlingen namen samen met de rector het predicaat, het bijbehorende bordje 'voor bij de ingang van de school' en een vlag in ontvangst. Beekvliet had als excellentiegebied 'leerlingbegeleiding' opgegeven, waarbij zowel het begeleiden van uitblinkers als van leerlingen die het lastig hebben werd benoemd. Zie ook de rubriek 'Beekvliet in het nieuws'. Excellent of niet, voor de leerlingen van klas 6 is het eindexamen alweer voorbij. Na de zomer lezen jullie het resultaat in deze rubriek...

Patrick van Aarle (1993)

Hoe is het toch met... Henny Jansen?

Oud-docent Engels en afdelingsleider bovenbouw

Als docent Engels en later ook afdelingsleider heeft Henny Jansen ruim 38 jaar op Beekvliet vertoeft. Naast het begeleiden van leerlingen in mooie en moeilijke tijden, is Henny Jansen na zijn pensioen nog steeds graag een helpende hand voor anderen: taaldocent voor asielzoekers en actief in zowel de katholieke als protestantse kerk in Bostel. Hij is vader van twee zoons en een dochter en inmiddels trotse opa van een kleindochter. De geboren Dongenaar verhaalt in zijn woonplaats Bostel zijn persoonlijke geschiedenis tot recente pensionado.

door Mirjan Boot

Hoe verliep uw eigen schoolloopbaan?

“Mogelijk doordat mijn vader op het grootseminarie heeft gezeten, heb ik na de basisschool mijn oudste broer gevolgd naar het kleinseminarie Ijpelaar. Ik heb maar een paar jaar het kleinseminarie gedaan, want net als mijn vader en broer ben ik voortijdig gestopt. De eerste twee jaar voelde ik me er vreselijk opgesloten. Je mocht alleen op de cour komen en met een beetje goede zin van de surveillant kon je op woensdagmiddag mee gaan wandelen,” vertelt de oud-docent. “Het waren de laatste Roomse jaren. Daarna, begin jaren 60, is er in zo’n korte tijd zoveel veranderd in het ouderwetse seminarieleven. Ik heb nog net het staartje meegemaakt,

Henny Jansen

maar ik kijk daar niet met heel veel vreugde op terug,” concludeert de oud-seminarist. “Ik ben overgestapt naar het Paulus Lyceum in Tilburg en ben daarna MO-A Engels gaan studeren aan de Katholieke Leergangen in Tilburg, het huidige Fontys, en vervolgens MO-B in Nijmegen.”

Waarom de keuze voor het vak Engels?

“Op het kleinseminarie heb ik veel verschillende docenten gehad. Daar heb ik wel geleerd wat slechte docenten zijn,” merkt Henny Jansen op. “Dat waren mensen die geen aandacht voor de individuele leerling hadden of absoluut geen orde konden houden. Vreselijk,” herinnert Henny zich. “Mijnheer Jacobs, docent Engels, daarentegen was een verademing! Hij had interesse in jou als persoon. Hij bracht meer dan alleen taal,” licht Henny toe. “Hij begeleidde ook buitenschoolse activiteiten, zoals de Romeinse opgravingen in Kent, waar ik mee naartoe ben geweest. Als docent Engels is hij waarschijnlijk van invloed geweest op mijn keuze voor het vak Engels.”

Hoe bent u als docent op Beekvliet terecht gekomen?

“In december 1974 viel ik in voor een zieke docent op het Jacob Roelandslyceum in Boxtel. Ik kwam voor klas 5 en 6 te staan als tweede grader. En je moet weten, dat ik nog nooit voor de klas had gestaan! De andere docent Engels, Theo van Moergestel, heeft me daar doorheen geloodst. Ik heb daar meer geleerd dan de leerlingen zelf,” glimlacht Henny. “Deze Theo kende Frans Brouns, destijds docent Engels op Beekvliet. Dus toen daar een kleine vacature kwam in 1976, mocht ik op sollicitatiegesprek komen.”

In het boek Beekvliet 200 merkt u in een interview op, dat Beekvliet een moeilijke school is om te beginnen.

“Dat klopt,” beaamt de oud-docent. “Het is voor nieuwe docenten nog steeds moeilijk om op Beekvliet te beginnen. Beekvliet is een goede school, maar het is natuurlijk wel een wereldje op zich. Maar de laatste vijftien jaar is de school veranderd, wat gewoner geworden: er zijn frisse invloeden van buitenaf doorgekomen, men kijkt meer naar buiten, waardoor de cultuur opener is geworden.”

Naast docent Engels bent u ook 18 jaar afdelingsleider geweest op Beekvliet.

“Eerst voor klas 3 en 4, daarna voor 4-5 en uiteindelijk was ik afdelingsleider voor klas 4,5, 6 en ook eindexamensecretaris,” legt Jansen uit. “Je bent als het ware een trouble-shooter. Je bent vooral bezig met heel veel regelen en veel dagelijkse problemen oplossen tussen leerlingen en tussen leerling en docent. Je houdt niet voor mogelijk hoeveel problemen

leerlingen en docenten op een dag kunnen hebben. Daarnaast moet je een diplomaat zijn in de contacten met ouders. Vooral de laatste tien jaar zie je het fenomeen, dat een bepaalde groep ouders onvoorwaardelijk achter hun kind staat. Ze zijn minder kritisch ten opzichte van hun eigen kind. En dat maakt het vak van docent een stuk moeilijker. Het kost veel energie om dat allemaal in goede banen te leiden.”

In 2015 ging u met pensioen. Viel het afscheid van Beekvliet u zwaar?

“Je leeft ernaar toe,” antwoordt de oud-docent Engels. “De laatste twee jaar gaf ik al geen les meer. Ik heb altijd gezegd, dat als ik wegga, dan ga ik ook echt weg. Na mijn pensionering ben ik nog maar één keer heel even op Beekvliet geweest. Als je zo diep in een organisatie hebt gezeten en als je er echt van wil loskomen, moet je niet aan je oude leven vasthouden,” filosofeert Jansen. “Ik ben daarna onmiddellijk Nederlandse les gaan geven op een asielzoekerscentrum in Eindhoven.”

Wat zijn de dagelijkse bezigheden van een gepensioneerd leraar Engels?

“Zoals ik al zei, ben ik meteen na mijn pensioen Nederlandse taallessen gaan geven aan analfabeten uit voornamelijk Eritrea en Syrië. Dat heb ik anderhalf jaar gedaan. Het was heel uitdagend en heel erg leuk om te doen,” vertelt Henny enthousiast. “Veel van deze mensen kunnen vaak in hun eigen taal ook niet lezen of schrijven, ze kennen geen letters en spreken alleen Arabisch of Tigrinya. Ik kreeg de vrijheid om zelf lesmateriaal te ontwikkelen voor hen. In januari 2017 werd het AZC in Eindhoven gesloten. Nu doe ik twee ochtenden vrijwilligerswerk bij de Stichting Vluchtelingenwerk in Eindhoven. Hier geef ik Nederlandse les aan statushouders, die zich voorbereiden op de inburgering. Deze groep is heel divers,” legt een bevlogen Henny uit. “Je kijkt iedere ochtend wat er binnenkomt in het open leercentrum en dan formeer je lesgroepjes zo goed mogelijk naar een taalniveau.”

“Verder ben ik actief in een werkgroep van de Theresiaparochie in Lennisheuvel,” gaat de pensionado verder. “Eén keer in de maand verzorgen wij daar met de werkgroep een gebedsviering en ik zing in het koor Lencante, ‘Lennisheuvel zingt,’ verklaart Henny de koornaam. “Dat doe ik eigenlijk al tien jaar. De laatste jaren ben ik ook actief in een werkgroep van de protestantse gemeente hier in Boxtel. Ik zit in de werkgroep ‘vorming’ en die organiseert allerlei activiteiten buiten de diensten om, zoals lezingen en binnenkort een bespaarmaaltijd in het kader van de veertigdagentijd. Vanuit deze groep organiseren we met een paar mensen van de Katholieke Kerk minstens twee keer per jaar een Taizé-viering.”

Al ruim twaalf jaar organiseert Henny samen met zijn vrouw Marianne en anderen de Herberg-viering in de kapel van woon-zorgcentrum Molenweide in Boxtel; een gebedsviering met Taizé-invloeden. Hierdoor is hij in contact gekomen met de dominee van de protestantse gemeenschap. Deze vroeg hem om ook deel te nemen aan een protestantse werkgroep. “Ik ben eigenlijk een oecumenisch persoon,” concludeert de oud-docent

Henny vult verder zijn dagen met lezen, samen met zijn vrouw naar de film gaan of klassieke concerten bezoeken in de concertzaal van Tilburg. Ook is hij samen met zijn vrouw mantelzorger voor zijn 93-jarige moeder. Oppassen op zijn kleindochter is helaas niet mogelijk. “Zij woont in Singapore. Dat is lastig, maar gelukkig hebben we veel contact via skype en facetime en we gaan er regelmatig naar toe”.

Naast de Engelse taal heeft Henny Jansen ook interesse in geschiedenis. Hij heeft zelfs een abonnement op het Historisch Nieuwsblad. De oud-docent leest dan ook graag boeken met een geschiedenisthema, met name WOII intrigeert hem. “Hoe heeft zo iets kunnen ontstaan?,” vraagt Henny zich af. “Ik lees nu het boek ‘A writer at war’ door Vasily Grossman. Hij is in 1941 als journalist met het Russische Rode leger meegereisd. Je krijgt vanuit Russisch oogpunt de Tweede Wereldoorlog te zien. Dat is best indrukwekkend.”

Wat is uw meest favoriete plaats of streek in Engeland?

“Het lake-district is erg mooi, maar ook Schotland. Plaatsen als Cambridge, Oxford en Londen blijven altijd aantrekkelijk om een paar dagen naar toe te gaan. De afstandelijkheid van de Engelsen, maar ook hun humor spreekt mij aan. Ik ben veel in Engeland geweest, maar de laatste jaren niet meer. En nu, na de Brexit, denk ik niet dat ik er voorlopig naar toe ga. Ik neem het ze echt heel erg kwalijk!” stelt Henny gepikeerd vast. “Het is de meest domme die ze gedaan hebben, slecht voor henzelf maar ook voor Europa. Dankzij Europa hebben we al 70 jaar vrede. Dat beseffen de Engelsen blijkbaar niet. Maar ook de invloed op economisch gebied zal negatief zijn. Kijk naar de overname van Opel door Peugeot/Citroën. Bij Vauxhall, de Engelse tak van Opel, zal nu hoogstwaarschijnlijk bezuinigd moeten worden. Dus ik denk dat de Engelsen eigenlijk niet beseft hebben wat de gevolgen zijn, en dat neem ik Farage en consorten kwalijk. Ze hebben misbruik gemaakt van de onderbuik-gevoelens van mensen. Ik denk, dat als er meer jonge mensen in Engeland hadden gestemd, de Brexit niet was gebeurd.”

Welk Engels boek moet je gelezen hebben?

De oud-docent denkt na. “Ik ben zelf afgestudeerd op Jane Austen, dat is de 18e eeuw en nog net niet romantisch. Dus ik denk iets van haar. Maar

ik begrijp dat dat voor jonge mensen van deze tijd toch minder aantrekkelijk zal zijn. En een VWO'er moet zeker iets met Shakespeare gedaan hebben, vind ik."

"Literatuuronderwijs is niet gemakkelijk," gaat Henny verder. "Maar ik heb het altijd graag geven. De poëzielessen vond ik het leukste om te doen. Ik heb leerlingen nooit opgedrongen om een gedicht wel of niet mooi te vinden. Ik liet ze daarin vrij, maar ze moesten wel kunnen argumenteren waarom ze het wel of niet mooi vonden. Zelfs in mijn moeilijkste zesde klassen waren dit de leukste lessen. Het is echt ongelooflijk wat je in poëzie kunt zien. Bijvoorbeeld een gedicht dat je al tien jaar lang in de zesde klas behandelt, daar kan dan in het elfde jaar een leerling iets in zien wat jij nog nooit gehoord hebt. Die wisselwerking, dat is erg leuk."

Heeft tweetalig onderwijs een meerwaarde t.o.v. een opleiding aan Beekvliet?

De oud-docent Engels heeft daar een duidelijke mening over. "Ik denk dat er weinig voordeel is aan tweetalig onderwijs. Tenzij je docenten hebt die op het niveau van een native speaker kunnen spreken. Het staat en valt bij de kwaliteit van de docenten. Als je geen goede docenten hebt, met name voor de gammavakken zoals bijvoorbeeld biologie, levensbeschouwing of aardrijkskunde, moet je er niet aan beginnen. Je kunt bovendien in de eerste schooljaren niet de diepte in gaan, omdat het niveau van Engels bij de leerlingen nog niet voldoende is," stelt Henny stellig vast.

Welk advies kunt u geven aan toekomstige taaldocenten?

"Ik weet niet of ik zo arrogant mag zijn," vraagt de oud-taaldocent zich af. "Als ik kijk hoe wij begonnen zijn als taaldocent met veel grammatica en spelling, denk maar aan de dictees in de brugklas, dan is er veel gewonnen in het huidige onderwijs. Leerlingen leren nu veel actiever een taal beheersen. Er is meer evenwicht in het aanbieden van taalonderwijs. De laatste vijftien jaar is er hard aan gewerkt om ook andere vaardigheden aan te bieden zoals spreekvaardigheid," legt Henny uit.

"Met de introductie van het Europees Referentiekader (ERK) zijn er afspraken gemaakt wat een A2-niveau is of een B1 enzovoort. Daar is spreekvaardigheid een belangrijk onderdeel in geworden. En dat is volgens het onderwijs ingesijpeld," legt Henny uit.

Wat is uw leukste herinnering aan Beekvliet?

"38 Jaren op Beekvliet is heel lang. Dan is het moeilijk om de leukste herinnering eruit te halen," realiseert Henny zich. "Ik heb goede herin-

neringen aan de tijd dat onze oudste zoon Jurriaan op Beekvliet zat, en ook speciaal was het feit dat mijn vrouw Marianne bijna tien jaar levensbeschouwing heeft gegeven op Beekvliet. Dan zie je Beekvliet vanuit een andere ooghoek. De Rome-reis was fantastisch. Het moment vanaf klas 5 dat leerlingen jou anders gaan zien, dus niet alleen als docent maar ook als mens, was bijzonder. Mooi was ook de dagelijkse omgang met vele collega's; speciaal noem ik Marc Huijbregts. Samen met hem heb ik in de schoolleiding heel veel meegemaakt. En er zijn ook veel momenten geweest als afdelingsleider die ik mooi vond. De momenten dat je leerlingen hebt kunnen helpen die het heel moeilijk hadden op school of thuis. Dat je dus iets hebt kunnen betekenen voor leerlingen die ziek zijn, thuis in de ellende zitten, die je even uit de wind moet houden. Dat geeft veel voldoening. Daarnaast heb ik het lesgeven ook altijd erg leuk gevonden," somt de oud-docent op.

En wat mist u na uw pensionering?

"De leerlingen en hun oprechte spontaniteit," antwoordt Henny Jansen direct. "De manier waarop ze uit de hoek kunnen komen, laat zien dat ze nog niet vast zitten in een systeem. Leerlingen zien de wereld nog open tegemoet. Het feit dat je daaraan hebt bij mogen dragen, hen sturen en zelfvertrouwen geven, vind ik heel waardevol. Dat zie je ook bij asielzoekers. Deze mensen hebben vaak veel trauma's doordat ze oorlog en dood van nabij hebben meegemaakt. Je vraagt hen er niet naar, want je communiceert met handen en voeten. Maar het feit dat je een beetje kunt helpen door te luisteren en door er te zijn, geeft enorm veel voldoening."

Met dank aan Henny Jansen.

Huidig Beekvlieters in het nieuws

Derdeklassers onderzoeken de Essche Stroom

De leerlingen uit klas 3 zijn van 16 t/m 19 januari bezig geweest met het project 'De Essche Stroom'. Het project is bedoeld om leerlingen inzicht te geven in diverse beroepen.

Alle leerlingen uit klas 3 van Gymnasium Beekvliet gaan van maandag 16 januari t/m donderdag 19 januari aan de slag met een nieuw project, genaamd 'De Essche Stroom'. Dit vierdaagse project is opgezet om leerlingen inzicht te laten krijgen in diverse beroepen en hen te ondersteunen bij hun profiel- en vakkenkeuze voor de bovenbouw. Tijdens het project leren leerlingen van elkaar en zijn ze bezig met onderzoeksvaardigheden, academische vaardigheden en samenwerken. In de rol van expert in een vakgebied gaan de leerlingen onderzoeken wat de gevolgen zijn voor de omgeving van de geplande aanpassingen aan de rivier de Essche Stroom.

De Essche Stroom is nu een onaantrekkelijke traag stromende beek die een onopvallende bijrol in het landschap speelt. Bovendien kunnen er in situaties van extreem hoogwater gebieden onder water komen te staan op plekken waar we dat eigenlijk niet wensen. Het waterschap zoekt voor de afvoer tijdens extreem hoogwater een oplossing. De expertgebieden waarin de leerlingen zich zullen verdiepen zijn communicatie, ecologie,

Leerlingen presenteren hun bevindingen over de Essche Stroom

gezondheid, geografie en landmeten, archeologie, economie en recht, en bodemtechnologie. De leerlingen gaan ook op locatie in het stroomgebied van de rivier onderzoek doen en uiteindelijk zullen de diverse projectgroepen, bestaande uit de leerling-experts van verschillende vakgebieden, komen tot een presentatie.

Jan en Jan media, januari 2017

Beekvliet krijgt titel Excellente School

In heel Nederland kregen in januari 54 scholen het predicaat 'Excellent'. Gymnasium Beekvliet is er daar één van.

Gymnasium Beekvliet in Sint-Michielsgestel krijgt de titel Excellente School. Het nieuwe predicaat is geldig tot en met 2018, tenzij blijkt dat de middelbare school niet meer aan de voorwaarden voldoet.

Landelijk gezien gaat om 26 basisscholen, 25 middelbare scholen en drie scholen voor speciaal onderwijs. Beekvliet is de enige school in het verspreidingsgebied van het Brabants Dagblad die is benoemd tot nieuwe excellente school. Om een excellente school te zijn, moeten scholen laten zien dat ze excelleren op het gebied van schoolresultaten, bevlogen docenten, vernieuwend onderwijs of het begeleiden van leerlingen met een achterstand. Dat wordt getoetst door een onafhankelijke jury. Aanvankelijk gold de titel maar voor één jaar, maar inmiddels mogen de uitblinkers zich drie jaar lang excellent noemen. Staatssecretaris Sander Dekker van Onderwijs is blij dat alle schoolsoorten in het voorgezet on-

17

TN 01 17

Rector Carla Faassen en diverse leerlingen zijn blij met de toekenning van het predicaat 'Excellente School 2016-2018'

derwijs zich onderscheiden. “Het moet niet uitmaken op welk niveau je onderwijs krijgt: het moet overal goed zijn.” Dekker was in 2012 de eerste die de – toen 53 – eretitels voor uitmuntende scholen toekende, nadat zijn voorganger Marja van Bijsterveldt (CDA) de excellente scholen-uitverkiezing instelde. Volgens de VVD’er mogen scholen geen genoegen nemen met een voldoende; hij ziet het liefst dat er ook de komende kabinetsperiode nog meer excellente scholen bijkomen.

Brabants Dagblad, 23-01-2017

Economiedocent Alex Krebber met pensioen

Hij had gehoopt het schooljaar af te maken en daarna met pensioen te gaan, maar door een ongelukkig voorval in de kerstvakantie was hij helaas genoodzaakt eerder te stoppen. Alex Krebber kwam als docent economie op 1 augustus 1981 op Beekvliet werken en trad op 1 februari 1982 in vaste dienst. Tijdens zijn lange carrière werkte hij op meerdere scholen, onder andere op het Jacob Roelandslyceum in Boxtel. Op Beekvliet werkte hij echter het langst: toen hij op 1 februari 2017 met pensioen ging, was hij precies 35 jaar werkzaam op onze school, een bijzonder lange tijd! Aan het einde van het schooljaar neemt Beekvliet officieel afscheid van Alex Krebber.

18

TN 01 17

Alex Krebber

Oud-Beekvlinders in het nieuws

door Peter van Overbruggen

Regelmatig komt de redactie van Tempora Nostra publicaties over oud-Beekvlinders tegen in persberichten uit kranten, tijdschriften of van internetsites of andere social media. Een verkorte weergave hieruit volgt hieronder.

Huub Dijstelbloem

Interview met Huub Dijstelbloem (examen 1980)

Eind vorig jaar vroeg Sacha Bronwasser in een serie interviews in de Volkskrant mensen naar hun inspiratiebron. Ook oud-Beekvlieter Huub Dijstelbloem (* 1969), hoogleraar filosofie van wetenschap en politiek aan de UVA, liet zich in de wetenschappelijke ziel kijken.

“De perverse trekjes van het wetenschapssysteem aan de kaak stellen – dat was afgelopen jaren mijn doel met de Science in Transition-beweging. (...) De dwang om te publiceren, het gebrek aan maatschappelijke relevantie, de geldstromen, de achterstelling van jonge onderzoekers...

Samen met anderen probeerde ik daar verband tussen te zien. De teksten die we daarover schreven, sloegen in als een bom. Veel mensen herkenden het beeld, maar we werden ook verguisd door collega's. (...) Ik ging in 1994 terug naar de universiteit om dan maar meteen twee studies te doen: filosofie en wetenschapsdynamica. 'Een van de eerste vakken was wetenschapsjournalistiek, van hoogleraar Paul Wouters.' Op een dag liet hij een video zien (...) een uitzending van het VPRO-programma Noorderlicht over de Franse filosoof Bruno Latour. (...) Ik vond het magistraal. Hij was geïnteresseerd in échte dingen (...) Er zat volgens hem helemaal geen kloof tussen een sociologisch of journalistieke blik en de filosofische vragen. (...). 'Ik dacht: o, maar dán... is de hele wereld dus filosofie. Ineens begreep ik dat achter hoe wij ons gedragen ideeën zitten die we kunnen bestuderen. Dat er een alternatief is voor de 'leunstoelfilosofie', waaraan ik een broertje dood had. Weg van dat denken bij het haardvuur, de maatschappij in. Het onmiddellijke effect van die videoband was: op naar Parijs. Ik ging naar de receptie van de École des Mines om te vragen of ik een afspraak kon maken. Terwijl ik stond te wachten, kwam Latour, 2 meter lang, indrukwekkend, aangelopen: 'Hadden we een afspraak?' Ik moest me zien te redden. Hij zei: stuur maar een voorstel. Een half jaar later kon ik er voor vier maanden naartoe.' Hij was héél streng. Hij heeft een keer mijn presentatie inhoudelijk helemaal afgebrand. Ik werd publiekelijk te schande gemaakt, kon me alleen maar gaan bedrinken. (...) Later begreep ik dat hij dat deed om me te prikkelen. (...)

Bron: De Volkskrant, woensdag 2 november 2016, door Sacha Bronwasser

Purper op de planken

In de jaren tachtig en negentig bezorgden ze het theaterpubliek al veel hilarische momenten en liedjes. En ze zijn terug. (...) Met een splinternieuw programma samen met het nieuwe muzikale multitalent Diederick Ensink (Beekvlieter, examenjaar 2005).

Bron: *Stadskrant Veghel*, 9 december 2016

Gemiste kans voor Richard Eijmberts

Eindhovenaar Richard Eijmberts (examen 1993) kwam er in het beslissende duel om de Nederlandse titel 9-ball poolbiljart niet aan te pas. Titelverdediger Marca Bijsterbosch bleek enkele maatjes te groot.

Bron: *Eindhovens Dagblad*, 19 december 2016.

Met klare taal richting hitlijst

Op 18 december behaalde oud-Beekvlieter Vic Willems (examen 2011) in Paradiso Amsterdam de 'Grote Prijs van Nederland' als beste singer-songwriter 2016. Als gitarist nam Vic ook al in 2015 deel aan de finale voor deze prijs, samen met eveneens oud-Beekvlieters Paul Dijkman en Wouter van Uden met hun band Valour Up Twice. Het Brabants Dagblad deed verslag.

De afgestudeerde student psychologie schrijft liedjes over het leven, zoals zijn ogen het waarnemen en zoals zijn gevoel het ervaart. (...)

"Door heel open te zijn, geef je jezelf bloot en door eerlijk te blijven, win je het respect van het publiek. (...) Ik maak ook geen gebruik van zweverige zinnen, maar hanteer klare taal. (...) In verschillende recensies komt vaak terug dat de muziek van de oud-Schijndelnaar aan Spinvis en het Amerikaanse Eels doet denken. Willems: 'dat klopt helemaal, ik ervaar dat ook als een groot compliment.' (...) Wat betreft zijn toekomstplannen is Willems duidelijk: 'Ik hoop dat er een moment komt dat ik kan leven van muziek maken en liedjes schrijven. Hetzij solo of met een band. (...) Voorlopig richt ik mijn pijlen dus volledig op mijn muzikale carrière. Als bijbaantje geef ik kinderen muziekles in de avonden.'"

Bron: *Brabants Dagblad*, woensdag 21 december 2016 door Wim Kuipers

Frank van der Maden (67) overleden

(zie ook p.33 in *Tempora Nostra*)

Filmhistoricus, archivaris en heemkundige Frank van der Maden, geboren en getogen in Zeelst, is op 20 december in Tilburg overleden. Een man met een enorm doorzettingsvermogen die voor Brabant belangrijk filmmateriaal behield. De geboren kapperszoon studeerde aan de Katholieke Universiteit Nijmegen Sociaal Economische Geschiedenis met

specifieke aandacht voor filmkunde. (...) Naast zijn betrokkenheid bij de Joris Ivens Stichting stond hij aan de wieg van Filmhuis Nijmegen (het huidige LUX), de ontdekking van de Desmet-Collectie (EYE) (...)

Bron: Eindhoven Dagblad, 26 december 2016

Frank van der Maden, heemkundige duizendpoot

(...) Bij de Heemkundekring in Zeelst, zijn geboortedorp, was Frank jarenlang als voorzitter bijzonder actief. Vanuit zijn professionaliteit wist hij een groep om zich heen enthousiast te maken om onderzoek te doen naar de lokale historie. Hij was betrokken bij de totstandkoming van een hele reeks boeken over zijn geboortedorp, met als hoogtepunt in 2014 de publicatie over de Zeelster schoolmeester Jacques Cuijpers. (...)

Ook heeft de herdenking in 2004 van de oorlogsslachtoffers uit ons dorp op 17 september 1944 aan Frank en veel medewerkers van “Zeelst Schrijft Geschiedenis” veel voldoening gegeven. (...) Bij al dit onderzoek naar gebeurtenissen in het verleden was Frank altijd op zoek naar de mens achter het verhaal.

Ook verzorgde Frank gedurende een aantal jaren een lezingencyclus in museum 't Oude Slot met een scala aan onderwerpen. Hierbij dankbaar gebruik makend van zijn uitgebreide netwerk. (...) Daarnaast was Frank een zeer aimabel persoon, met belangstelling voor het wel en wee van de medewerkers, altijd met respect voor de ander, kortom een prachtvent.

Bron: <http://www.zeelstschrijftgeschiedenis.nl>

Oud-Beekvlieters als troubleshooters?

In de twee volgende nieuwsberichten figureren oud-leerlingen van Beekvliet, Jos van de Sande en Jan van Laarhoven, die beiden bekend staan als krachtige troubleshooters, respectievelijk in de gezondheidszorg en in de museale wereld.

‘Als Jos zich ergens in vastbijt, bijt hij door’

Oud-Beekvlieter (1963-1972) en arts Jos van de Sande (66) was aanvoerder en boegbeeld in de strijd tegen de 75 slachtoffers eisende Q-koorts tussen 2007 en 2010. In de Volkskrant van 23 januari 2017 een uitgebreid portret van deze volhouder. Zijn schoolvriend Jos van Luik vertelt over de man die in 2010 werd gekozen tot invloedrijkste persoon in de publieke gezondheidszorg.

(...) Van de Sande (66) hamerde op maatregelen, aanvankelijk intern, later in de media: vervoersverbod, uitrijverbod van mest, fokverbod, desnoods ruimen van stallen. Het werd hem kwalijk genomen dat hij openlijk kritiek uitte op de talmende overheid en de veterinaire sector,

Jos (3e van links) bij het touwtrekken op Beekvliet

die elke verantwoordelijkheid van de hand wees. Pas eind 2009 greep de overheid rigoureuus in om de epidemie te beteugelen. De GGD-arts was het gezicht in de strijd tegen Q-koorts en gaf de patiënten een stem. 'Als Brabanders hebben wij ons heel lang eenzaam gevoeld in onze strijd. Als er eerder goed was geluisterd, was de ziekte veel eerder bedwongen, en waren er veel minder slachtoffers geweest', zei hij later in het Brabants Dagblad. (...) 'Als Jos zich ergens in vastbijt, bijt hij door', zegt zijn middelbareschoolkameraad Jos van Luik, die 53 jaar met hem bevriend is. 'Je moet van verrekt goeden huize komen wil je hem ervan overtuigen dat het anders zit. Hij is vasthoudend, niet rechtlijnig. Rechtlijnige mensen zijn halsstarrig en beweren iets tegen beter weten in.' (...)

In het geboortear van Van de Sande, 1951, heerste een pokkenepidemie in zijn geboortestad. Heel Tilburg moest worden ingeënt, maar omdat Jos juist een vaccinatie tegen polio had gekregen, werd hij overgeslagen. Zijn moeder zette hem het liefst in de kinderwagen achter in de tuin. Als de melkboer aan de deur was geweest, waste zij haar handen en verwisselde zij haar schort voordat ze naar Jos ging. (...)

Jos van de Sande

Van de Sande, een nieuwjaarskind van 1951, kreeg zijn vorming op het kleinseminarie (gymnasium) Beekvliet in het Brabantse Sint-Michielsgestel, een streng internaat dat priesters opleidde. 'Het rijke Roomsche leven tierde welig toen we begonnen', zegt Van Luik. 'Na een paar jaar begonnen de fundamenten te wankelen. Er is

geen causaal verband tussen onze komst en het afbrokkelend gezag van de kerk, al weet je het met Jos nooit.'

Het was een verdomd goede school, meent Van Luik. 'Ons werd discipline bijgebracht, vooral studiediscipline. Als we daar niet hadden gezeten, hadden we het gymnasium nooit gehaald.' Niettemin deed Van de Sande er negen jaar over. Hij is woordblind, maar dat wist-ie toen nog niet. Van de Sande richtte op Beekvliet een vogelclub op, de Koperwiek. Toen de leerlingen actievoerden om de leraren te bewegen bietsuiker te vervangen door suikerriet uit de derde wereld, stond hij vooraan. In de gespreksgroep over de Vietnamoorlog roerde hij zich flink. (...)

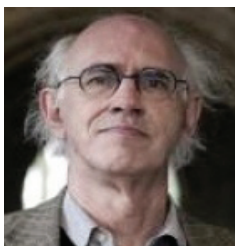
Als kind van de jaren zestig kiest Van de Sande van nature de kant van de onderliggende partij. Op huttentocht in de Tiroler bergen stuitte hij op een jager die een aangeschoten gems over de scherpe rotsen sleurde. De beelden die hij op YouTube zette, ontketenden in de Oostenrijkse pers een debat over het dierenleed achter de plezierjacht. (...)

Jos is een man van actie, niet van de barricade, zegt Van Luik. 'Hij denkt goed na over de weg waarlangs hij iets wil bereiken en pakt de koe bij de hoorns als het moment zich voordoet.'

Bron: Volkskrant, maandag 23 januari 2017, door Jaap Stam,

Het rommelt bij museum het Valkhof in Nijmegen

Er zijn financiële problemen, het bezoek valt tegen, de directeur is geschorst en er komen geen nieuwe exposities. (...) Er kwam een interim-directeur, Jan van Laarhoven, die vooral als taak heeft de levensvatbaarheid en toekomst van het museum te onderzoeken. Hij laat ook bekijken wat er de afgelopen tijd bestuurlijk allemaal misliep. (...)

Jan van Laarhoven

Van Laarhoven wil niet op de onderzoeken vooruitlopen, maar hij constateert dat het Valkhof hoge beheers- en huisvestingskosten heeft die zwaar op de begroting drukken. (...) Volgens Van Laarhoven staat het museum hoe dan ook een zwaar jaar te wachten. Het zou eigenlijk in maart voor een half jaar dicht gaan voor de grote verbouwing. "We maken pas op de plaats en zijn voorzichtig met grote uitgaven op dit moment." (...) De vraag dringt zich op of een museum dat meer dan 100.000 bezoekers per jaar nodig heeft wel levensvatbaar is in Nijmegen. Dat lijkt geen twijfel, zegt Van Laarhoven.

Bron: Trouw, zaterdag 11 februari 2017 door Cindy Cloin

Tempora Nostra 1992

Tijden veranderen, maar niet veel!

In 1992 werden drie edities van Tempora Nostra uitgebracht. Uitgebreid werd stilgestaan bij het 25-jarig jubileum van conrector Jan van Rijnsoever en natuurkundedocent Frans van Weert en het afscheid van Jan Lurinks en Jan Roelofs, die met de VUT gingen. Ook werd veel aandacht besteed aan het op video uitbrengen van een aantal oude films over Beekvliet, het volleybaltoernooi van oud-Beekvlieters en de lezing die Willy Knippenberg hield over de Romeinen.

door Kees Quinten

Toon Verdonk schrijft in zijn column over milieu: "Uw telefoon met draaischijf kan nog jaren mee..." ('Mooi zo', dacht ik). Maar de juichende folder van de PTT adviseerde het ding weg te (laten) gooien: met de nieuwe toestellen kun je onder andere ook als je niet thuis bent gebeld worden. "Nee, dank u..."

Ik vond dit symptomatisch voor de in alle opzichten VERLOREN MOEITE om consumenten vol te proppen met allerlei niet gewenste zaken: dingen die meer doen dan gevraagd wordt, - die niet meer te repareren zijn wegens te hoge kosten of omdat onderdelen niet meer gemaakt worden -, of gewoon uit de mode zijn... Intussen is niet-repareren oorzaak van minder werkgelegenheid, meer afval en meer verlies van grondstoffen en meer milieubelastende overproductie.

Voor wie vraagt naar het verband met het milieu: in de natuur is hergebruik en specificiteit (precies op maat zijn) de oorzaak van het lange leven op aarde van het leven zelf. Economisch omgaan met de aarde is dan ook meer natuurwet dan velen denken.

Naar aanleiding van zijn 25-jarig leraarschap geeft Jan van Rijnsoever antwoord op de vraag: Zijn leerlingen veranderd in 25 jaar?

Misschien waren ze vroeger wat bedeesder, maar net zo open. Het zijn wel allemaal heidenen nu. Ach, dat waren ze vroeger ook, maar dat lieten ze niet merken. Geloofsbeleving was destijds vanzelfsprekend. Maar ik denk niet dat het beter verwerkt was.

Nee, kinderen in 1992 zijn niet gemener, stiekemer, geraffineerder. Ze zijn minder zorgeloos, denk ik. Het harmonieuze van thuis en school ontbreekt, ze komen vaker uit gebroken gezinnen. Ik zie meer materialisme dan vroeger. Leerlingen gebruiken de school als springplank om het straks ver te schoppen. Niet om ervaring op te doen, om te groeien. Ik hoop dat ze dat in hun studentenjaren alsnog ontdekken.

Conrector Jan van Rijnsoever op zijn werkkamer.

Wat maakt Beekvliet een goede school?

Eenheid in verscheidenheid. We werken samen aan vorming zonder dat iedereen in de pas loopt...Ons docententeam is betrokken, de kinderen voelen dat, we scoren uitstekend. Ik garandeer je, over 50 jaar bestaat Beekvliet nog steeds.

Rector Wintjes zet in zijn columns een aantal collega's in het zonnetje: Frans van Weert werd op Beekvliet benoemd aan het begin van de cur-

25

TN 01 17

Frans van Weert arriveert per helikopter op Beekvliet bij zijn 25-jarig jubileum.

sus 1966-1967 en stond daarmee tevens aan de wieg van het serieuze natuurkunde-onderwijs op dit voormalige seminarie. Binnen de priesteropleiding had natuurkunde niet veel te betekenen. De fraaie koperen toestelletjes die wij nog hebben kwamen van het Groot Seminarie als onderdelen van de natuurfilosofie. Pas na de erkenning als gymnasium telde het vak echt mee. Van Weert voerde bij ons de demonstratieproeven in... In het oude amfitheater van de Duitse Bouw, en later in de nieuwe school heeft hij een bloeiende afdeling opgebouwd die zich manifesteerde in een geweldige voorraad apparatuur, in practicumvoorzieningen maar vooral in degelijk helder onderwijs in dit moeilijke maar tevens zo gewilde vak... In de bouwcommissie voor de nieuwbouw had hij veel invloed op de inrichting van de “natte gang” waar onze exacte magiërs hun kunsten plegen te vertonen.

Op 11 december neemt Jan Lurinks afscheid met een tentoonstelling, op Beekvliet geheten: “Lurinks en zijn leerlingen”.

Eerst als student, daarna als leraar... Jan Lurinks was een echte internaatsleraar. Hij heeft op Beekvliet kilometers decor geschilderd, massa's vierkante meters gezichten geschminkt, de lay-out verzorgd van kasten met drukwerk, maanden en jaren fluit gespeeld en eigenlijk een leven lang meegedacht en meegewerkt aan het welzijn van Beekvliet.

De herinnering aan Lurinks die op school vastligt, is zichtbaar. Zijn inbreng in de bouwcommissie in 1976 heeft voor een belangrijk deel het uiterlijk van onze school mee bepaald. Het verzorgde, aardige en toch

Jan Lurinks schminkt Ad Smits. Lurinks heeft werkelijk het grootste gedeelte van zijn leven op Beekvliet doorgebracht.

warme image van Beekvliet kan voor een groot deel op zijn naam geschreven worden.

Zijn zilveren jubileum heeft hij gevierd temidden van zijn oud-leerlingen fluitisten. Zijn afscheid gaat hij vieren in gezelschap van creatieve oud-leerlingen.

Wie kan er een betere definitie bedenken van een geslaagd gymnasium-leraar?

Op 1 januari gaat Jan Roelofs, voor velen nog de jeugd zelve, met de VUT. Zijn VUT-waardigheid heeft hij te danken aan een ijselijk vroege start in het onderwijs die meer dan veertig jaar achter ons ligt.

Ook Jan Roelofs heeft op Beekvliet zijn zilveren ambtsjubileum gevierd. Hij was geen oud-priesterstudent maar behoorde toch tot de vroegste lichter leken-leraren die het slinkende priester-lerarenbestand kwamen versterken. Roelofs was een vakman die de kunst van het lesgeven tot in de puntjes verstond. Met behulp van zijn grote vertelkwaliteiten en zijn droge humor kon hij de klassen boeien zonder zich ogenschijnlijk in te spannen.

Rond het jaar 1970 balanceerde Beekvliet op de rand van de ondergang. De oude functie, eerste afdeling van het seminarie van het bisdom 's-

Hertogenbosch, verviel; voor de nieuwe rol van een gespecialiseerde school voor V.W.O. in de regio Den Bosch leek geen plaats. Het vertrouwen dat onze school genoot in de regio is te danken aan velen, waaronder zeker en niet op de laatste plaats mensen als Jan Roelofs en Jan Lurinks die risico's voor hun eigen rechtspositie op de koop toenamen omdat zij geloofden in deze school waar zij zich op hun plaats voelden en waarmee zij zich verbonden wisten.

Jan Roelofs tijdens zijn 25-jarig jubileum.

De 'Tridentijnse jaren' van een Graafse bakkerszoon

door Peter van Overbruggen

Joost Leurs

En weer heb ik een autobiografie van een oud-Beekvlieter in handen gekregen, bij toeval. Wat is trouwens toeval voor TN-redactieleden die voortdurend speuren naar sporen van Beekvliet? De auteur Joost Leurs schreef zijn herinneringen al in het jaar 2000. In prachtig proza met trefzeker gebeeldhouwde zinnen lezen we over zijn jeugdjaren in het stadje Grave, dat hij in 1948 als 12-jarige verliet 'om twaalf jaren door te brengen in de afgeslotenheid van een seminarie. De herinneringen zijn naar boven geborrelt vanuit het onderbewuste en hebben hun vorm gevonden in het grijze gebied tussen Dichtung und Wahrheit.'

De auteur

Toen ik na lezing van Leurs' biografie de schrijver belde om kennis met hem te maken en iets te horen van zijn leven na Beekvliet, vertelde hij me dat hij – evenals ik - tientallen jaren in het Eindhovense middelbare onderwijs had gewerkt. We hebben elkaar nooit getroffen. Zijn Tridentijnse Jaren had hij naar eigen zeggen vooral geschreven voor zijn doch-

Joost vóór zijn vertrek naar Beekvliet

Joost staat op de bovenste rij als derde van links

ter Natasja en haar twee zonen. Ik vroeg Joost of hij nog binding of contact had met het oude Beekvliet.

“Tot mijn schande moet ik bekennen dat ik na mijn staatsexamen in 1954 nooit meer op Beekvliet ben geweest en ook nooit toegetreden ben tot het reünistendom. Tot mijn verbazing kreeg ik in 2015 wel een uitnodiging voor de reünie bij het tweehonderdjarig bestaan van de school. Ergens bleek mijn naam nog voor te komen. Ik ben dan ook gegaan en heb met interesse het festijn meebeleefd. Zelfs nog enkele kennissen uit een ver verleden ontmoet. En natuurlijk ook het gedenkboek gekocht, waarvoor mijn cursusgenoot Jan Peijnenburg - zaliger gedachtenis - de gegevens uit de oertijd geleverd heeft. Het is een prachtig boek en brengt oude herinneringen weer naar boven.”

Als ik verwijst naar de ‘Vlaamse schrijfstijl’ van zijn memoires, zegt Leurs: “In mijn Beekvlietjaren hebben we veel Stijn Streuvels gelezen en het ranke riet van Guido Gezelle horen ruisen. Wellicht heeft dat in mijn onderbewuste doorgewerkt. Zelf denk ik dat de vertelstijl van Hermann Hesse van invloed is geweest.”

Het verhaal van Joost Leurs begint met een minutieuze beschrijving van de Graafse jaren, waarin hij het ‘huis van mijn jeugd’, de familiesfeer en ook de omgeving van de oude garnizoensstad in schilderachtige beelden en anekdotes oproept. In hoofdstuk II (Ontwaken) wordt Joost ingewijd in de vrome wereld van roomse rituelen en mag hij als bekroning daarvan samen met 98 andere uitverkorenen naar Beekvliet vertrekken. Het kengetal 250 wordt als een merkteken genaaid in de kleding en gegraveerd in van thuis meekregen bestek en servetring.

Op het einde van een oprijlaan doemt naast een trappengalerij voor het eerst een kleine ronde toren op, die voortaan iedere drie maanden het

Voetbalteam Grammatica (klas 3). Joost staand 2e van links

heimwee door mijn aderen zal jagen. (...) Ik word door een klein mannetje met een kalotje naar boven gebracht, waar op een slaapzaal een afgeschotte ruimte op mij wacht. (...) Ik zit nu in de Kleine Figuur, de eerste klas van een niet erkend gymnasium, waarvan de leraren zich trots professor mogen noemen. Het zijn Jan Klep, den Buik, de Maar-1-nier, Peer Kwak, den Bult, den Beer en Leentje, de Snoek, Pa Schouten en Kees Mot, (de stoppelharige) Toon Paal en Kop-en-Kont. En dan nog eentje voor de sex en voor het geestelijk leven.

Cultureel aggregaat & onnozele genoegens

Joost maakt kennis met alle gewoontes die een kostschool eigen zijn, mooie en treurige. Voor internaatsleerlingen van destijds zijn er veel herkenningpunten in het verhaal. Een maal per week mag het kuise puberlijf onder toezicht van prefect 'Fien' in de douchezaal worden gereinigd. 's Winters verandert de ondergespoten cour in een ijsbaan en elk trimester is er een lijstaflezing, waarbij de prestaties voor gedrag, ijver en vorderingen onverbiddeijk publiek worden gemaakt. Een vernietigend applaus volgt wanneer een notoire dwarsligger voor zijn gedrag 'zeer slecht, een één' hoort klinken. Joost leert toneelspele bij het 'cultureel aggregaat' van Leentje, de 'hoogst artistieke' leraar Nederlands.

Lerarenelftal met naam en bijnaam Staand vlnr: H. 'Pa' Schouten, J. 'Dril' van Dijk, W. 'Jeep' Janssen, P. 'Piet' Verra, C. 'Snoek' Fisker, W. 'Gore' Kruyssen Zittend vlnr: J. 'Koei' van Alphen, Fl. 'Putje' vd Putt, H. 'Hein' Bolders, B. 'Bèr' Bertens, A. 'Leen' Leenders

De omvangrijke groep uit de eerste klas is door strenge selectie in de loop der jaren gedecimeerd, als de Duitse Bouw wordt betreden voor de laatste twee schooljaren. 'De Knip' stimuleert daar de vele buitenlesactiviteiten, terwijl zijn verrekijker klaar ligt om een vogel te bespieden. Als in Amersfoort het staatsexamen Gym Alpha met goed gevolg is afgelegd, volgt een blijde inkomst in het internaat. Bier, wijn, feestgezang en 'onnozele genoegens' zijn een doorn in het oog van Jan Taks, de witharige tekkel-surveillant. Exit Beekvliet, nu naar het grootseminarie Haaren, welke periode door Joost Leurs wordt aangeduid als 'rekrutentijd'. Na deze priesteropleiding in tridentijnse traditie begint zijn klerikale carrière, in de afzondering van de Gelderse polder.

Cours 60

Als ik lees, dat Leurs veertig jaar vóór het publiceren van zijn 'Tridentijnse Jaren' met 18 anderen priester is gewijd en dat Jan Peijnenburg zijn jaargenoot is, realiseer ik me dat hij tot de 'koers van 60' behoort. Hun geschiedenis is beschreven in Een tijdsbeeld uit Brabant: 1960-2000. Een klas op zoek naar koers. Dit boeiende boek met de geanonimiseerde verhalen van oud-Beekvlieters heb ik destijds besproken in Tempora Nostra. Nu weet ik dat de daarin genoemde 'leraar-relativist' Joost Leurs

moet zijn. In zijn eigen biografie staat zijn levensverhaal uitvoeriger en ook minder prozaïsch beschreven.

Wanneer bisschop Bekkers aan Joost Leurs vraagt om na twee jaar 'polderen' in Nijmegen met de studie Duits beginnen, voelt hij er weinig voor om het pastoraat te verlaten. Toch stemt hij in: het vooruitzicht is een baan als leraar Duits op Beekvliet. In zijn studietijd van de roerige jaren 60 komt Leurs in contact met coryfeeën als de Pax-Christi-voorman Jan ter laak, de latere professor Henri Nouwen en de politicus Herman Verbeek. Om zijn praktische Duits te verbeteren volgt hij nog een studietraject in Freiburg im Breisgau. Terug in Nijmegen, krijgt hij van de bisschop het verzoek om zijn studie op te geven, omdat het kleinseminarie zal worden opgeheven. Dat is zijn eer te na en hij weet Bluysen ervan te overtuigen dat ook op andere scholen nuttig werk te doen is. Het Eindhovense Sint Joriscollege levert hem in 1968 een baan als leraar Duits en 'schenkt' hem in de collega Spaans ook zijn toekomstige levenspartner Ineke. Uit die relatie wordt in 1972 Natasja geboren, aan wie deze mooie biografie is opgedragen.

Het aggregaat met onder aan de trap regisseur Leenders ('Leentje') en 'Pa Schouten'

De filmische blik van Frank van der Maden

(* 28 december 1948 † 20 december 2016)

Eind 2016 overleed oud-Beekvlieter Frank van der Maden, de man die je 'het oog van Brabant' zou kunnen noemen. Over zijn op Beekvliet begonnen passie voor film en zijn latere beroepsmatige inzet voor dit medium schreef hij in 2004 voor Tempora Nostra. We herplaatsen die gedenkwaardige bijdrage als eerbetoon aan een gedreven man.

Over Beekvliet en hoe het verder ging

Frank van der Maden deed in 1969 eindexamen op het toenmalige klein-seminarie Beekvliet. In 2004 vertelde hij hoe het hem sinds die tijd is vergaan.

“Na mijn eindexamen in 1969 ben ik gaan studeren in Nijmegen. Al snel bleek mijn eerste keuze (Nederlands) niet bepaald een succes, zodat ik nog hetzelfde studiejaar de overstap heb gemaakt naar geschiedenis. Net zoals op Beekvliet is het me ook op de universiteit gelukt om het een bovengemiddeld aantal jaren vol te houden. Dat kon in die tijd nog. Bovendien nam vanaf '73 Filmhuis Nijmegen een groot deel van mijn tijd en energie in beslag. Dat probleem werd nog groter, toen ik op een gegeven moment problemen kreeg met mijn studiebeurs, en naast mijn studie en

33

TN 01 17

Frank van der Maden, ook te zien op klassenfoto 1969, p. 3 (interview Tjeu van Ras)

filmhuis ook geschiedenislessen ging geven op de havo in de Deken van Miertstraat te Veghel ("bij de zusters"). Na mijn afstuderen, begin jaren '80, probeerde ik opnieuw een baan te vinden in het onderwijs; dat bleek echter vergeefse moeite. Door mijn activiteiten voor het filmhuis ben ik me ook in mijn studie steeds meer in het medium film gaan verdiepen. Tegenwoordig is het mogelijk om op allerlei plaatsen filmcolleges e.d. te volgen, maar in de jaren '70 moest ik daarvoor vanuit Nijmegen nog speciaal naar Amsterdam. Daar doceerde professor J.M. Peters het doctoraal bijvak Filmkunde. Peters, Nederlander van origine, was hoogleraar in Leuven en reisde als een soort missionaris één dag in de week af naar de Universiteit van Amsterdam om daar studenten uit het hele land in te wijden in het medium film.

Opwindende momenten

Gelijktijdig onderzocht ik voor mijn afstuderen bij de afdeling Economische en Sociale Geschiedenis de introductie van het medium film in Nederland en dan met name aan de hand van de ontwikkelingen te Nijmegen. Het waren opwindende momenten toen ik in het archief van Nijmegen allerlei artikelen vond van de hand van C.A.P. Ivens, inderdaad, de vader van Joris, over de eerste filmvoorstellingen in ons land. De uitkomsten van dit onderzoek vormden tevens de basis van de tentoonstelling over het wel en wee van 85 jaar film in Nijmegen, waarmee ik in 1980 afscheid nam van het filmhuis en mijn studie.

Brabant-Collectie

Al deze activiteiten op filmgebied leidden ertoe dat, toen er na mijn afstuderen in het onderwijs geen werk meer bleek te zijn, ik terecht kwam in de museumwereld (Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem en het Nederlands Filmmuseum te Amsterdam) en uiteindelijk in de archiefwereld (Film- en Beeldband Archief van de NOB te Hilversum en het Rijksarchief in Flevoland in Lelystad). Dat alles leidde er op zijn beurt weer toe dat ik sinds 1996 werkzaam ben bij de Brabant-Collectie (Universiteit van Tilburg / UvT), eerst als coördinator Brabants Film Archief en sinds begin dit jaar als coördinator Beeld en Geluid. In die hoedanigheid zet ik me in voor het duurzaam behoud en de publieke toegankelijkheid van historische beeld- en geluidscollecties die betrekking hebben op Noord-Brabant (foto's, films, video's en geluidsregistraties).

Fragment van Beekvliet

Niet dat de UvT al dat soort materiaal wil gaan verzamelen (daarvoor ontbreken de ruimte en de menskracht), maar wel dat de Brabant-Collectie voor allerlei andere instellingen in Noord-Brabant (archiefdiensten, heemkundekringen e.d.) een steun- en adviestaak vervult bij het beheer

van dit soort cultureel erfgoed. Tevens fungeert de Brabant-Collectie als centraal informatiepunt voor mensen en instellingen die op zoek zijn naar historisch Brabants beeld- en geluidsmateriaal. Zo kan het publiek sinds enkele jaren rechtstreeks via internet meer dan honderd Brabantse films van vroeger bekijken, waaronder een film van Sint-Michielsgestel uit het einde van de jaren zestig, waarin ook een kort fragment van Beekvliet te zien is (zie: www.uvt.nl/brabantsfilmarchief). En voor het bekijken van Brabantse foto's is eind november de Fotobank Noord-Brabant van start gegaan (zie: www.fotobank-nb.nl). Het zal me benieuwen wanneer de eerste foto's van Beekvliet via de fotobank te zien zullen zijn. Het is de bedoeling dat deze fotobank de komende jaren zal uitgroeien tot één groot digitaal fotoalbum van Noord-Brabant.

Dat ik mij bij de Brabant-Collectie als een vis in het water voel heeft denk ik veel te maken met mijn tijd op Beekvliet. Op de eerste plaats vanwege de ruime culturele belangstelling die mij op Beekvliet is bijgebracht. Ik heb dan ook niet zozeer herinneringen aan schoolse activiteiten op Beekvliet alswel aan de buitenschoolse activiteiten (toneel, film, cabaret, schoolvakanties, noem maar op). Bovendien heb ik via mijn mede-Beekvlieters de provincie Noord-Brabant bijzonder goed leren kennen. Nog steeds associeer ik allerlei plaatsen en regio's in het bisdom Den Bosch en ook wel daarbuiten met namen van klasgenoten en andere medebewoners van Beekvliet. En als je zoals ik 8 jaar op Beekvliet hebt gezeten, zijn dat er nogal wat.

Geur van boenwas

Ik bewaar talloze herinneringen aan mijn tijd op Beekvliet. Zo herinner ik me tientallen namen en gezichten van klasgenoten, docenten en andere Beekvliet-bewoners, hun eigenaardigheden, goede en slechte gewoonten. Bovendien heb ik een levendige herinnering aan de wisselende "decors" waarin de diverse jaargangen zich afspeelden (voorbouw, kleine cour, grote cour, Duitse bouw, refter, kapel, slaapzalen, studiezaal etc.) en roept de geur van boenwas nog steeds een waaier aan Beekvlietiaanse beelden en emoties op. Nog tintelt de sensatie in me die na iedere vakantie de terugkeer op Beekvliet teweegbracht, op zoek naar het antwoord op vragen als welke chambrette, welke plek in de kapel, de refter en de studiezaal, en bij wie in de klas.

Ook zijn me allerlei films bijgebleven (o.a. Satoko en haar voddenrapers en De Tien Geboden) die bij speciale gelegenheden vertoond werden en de toneelstukken waar ik al dan niet een rol in speelde (o.a. Arsenicum en oude kant, Caesar, Gieren op 't veilige Nest, Au bon plaisir du roi en Ons Stadje), de zang-, sport- en andere evenementen (zoals de bisschopswijding van Bluysen en het 150-jarig bestaan van Beekvliet in 1965) die

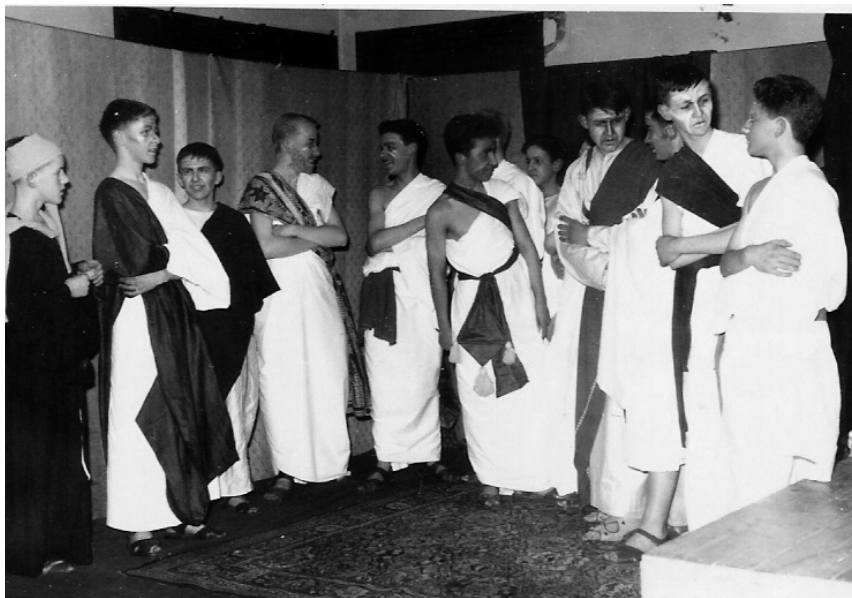
voor de nodige afwisseling zorgden.

De wereld is sindsdien zoveel veranderd dat ik me wel eens afvraag of dit alles ook werkelijk bestaan heeft. Een schoenendoos vol foto's is echter het overtuigende bewijs dat deze bijzondere kweektuin die ondertussen zo'n veertig jaar achter me ligt en me anderzijds altijd zo nabij gebleven is, werkelijk bestaan heeft."

Frank van der Maden (1969)

(al zijn er ook een aantal oud-Beekvlieters die denken dat ik Hugo heet)

TN, 2004

Toneelstuk op de Idus van maart 1963: bijeenkomst in Caesars huis

Beekvliet revisited: Examenklas 1966 blikt terug

door Peter van Overbruggen

Hoe voelt het, als je enkele van je klasgenoten na een halve eeuw terugziet? Er gebeurt dan iets wat vaker voorkomt bij mensen met een gemeenschappelijk kost-schoolverleden: ze zitten weer heel snel op dezelfde golflengte. Gedeelde ervaringen, anekdotes en beleefde emoties borrelen spontaan omhoog.

Dat gebeurde op 26 augustus 2016 in de statige ambiance van een Bossche patriciërs woning waar 22 reünisten uit het startjaar 1960* verzameld waren op initiatief van gastheer Ed Wagemakers, met ondersteuning van Jan van den Heuvel. Het was weliswaar een wat kleiner klasje dan toen, waarbij echter één leraar van destijds niet ontbrak: Norbert Smulders. Hieronder geef ik een impressie van de genoeglijke sfeer, waarin velen een stukje van hun ziel blootlegden.

Beekvliet in drie minuten

De voor deze bijeenkomst gekozen formule bleek ijzersterk en vruchtbaar. Tijdens de lange tafelzit spraken onder het genot van spijs en drank de door de tijd en levenservaring gerijpte ex-seminaristen om beurten over wat Beekvliet voor hen betekend heeft. Er was bij het uitspreken en aanhoren van de ontboezemingen maar één probleem merkbaar: de ‘tafelpresident’ (dit klinkt chiquer dan het/hij was) die het zelfgekozen principe van ‘drie minuten spreektijd’ soms met ijzeren discipline en dan weer met milde indulgentie moest hanteren. Veel gymnasiasten blijken dankzij hun klassieke opleiding voorbestemd te zijn tot het etaleren van hun welsprekendheid. Of zoals iemand wat prozaïscher zei: “Ik kan

37

TN 01 17

Jan van den Heuvel

vrnl gastheer Ed Wagemakers, Walter Swinnen, Peter van Overbruggen

gemakkelijk een uur vollullen!” Maar belangrijker dan het reguleren van de veelal eloquente woordenstroom was de inhoud van hun indrukwekkende relaas.

Laat ik maar meteen vaststellen, dat ondanks het memoreren van teleurstellende momenten en ervaringen uit de ‘temps perdu’ toch in alle verhalen het positieve de boventoon voerde. Deze Tempora Nostra is niet de plek om in detail in te gaan op de private ontboezemingen over de naweeën van een internaatsleven, de beleefde emoties door gebrekkige ontwikkeling van een gevoelsleven, de worstelingen met seksualiteit tijdens en na Beekvliet en de gevolgen daarvan, die voor sommigen tot op de dag van vandaag merkbaar zijn. Maar de opbrengst van onze samenkost, voor sommigen een soort catharsis, mag niet onvermeld blijven. Bij het weergeven van de geanonimiseerde verhalen zal ik een aantal thema’s onderscheiden, die ik als dominant heb ervaren.

Geraakt door iets waardevols

Een apart en al vaker beluisterd verhaal vormde de aanleiding waarom onze jaargenoten op Beekvliet terecht zijn gekomen. Je kon als jonge misdienaar ‘geraakt zijn door iets waardevols’, dat je op het pad van het seminarie zette. We hoorden de herinneringen aan priesters in de familie of godvruchtige ouders, die overeenkomsten vertonen, maar ook opvallen door bijzondere kleurverschillen. Zo bleek een van ons bij de geboorte enkele fysieke afwijkingen te vertonen. Zijn devote moeder beloofde aan Moeder Maria, dat ze haar zoon naar Beekvliet zou laten

gaan, als hij zou genezen. En aldus geschiedde. Maar groot was de deceptie toen deze seminarist al in de tweede klas aan zijn moeder liet weten dat hij geen priester wilde worden. En toch is het in zijn eigen visie goed gekomen, door zijn keuze voor het artseneroep. Want, zo zei hij, waren in de oudheid priester en medicus niet één?

Zo waren meer getuigenissen te horen over een 'gebrek aan roeping' tijdens de seminarietijd, soms uitgesproken, maar nog vaker in stilzwijgende twijfel voor zichzelf bewaard. Wie Beekvliet tussentijds wilde verlaten, werd bewerkt en vaak met succes over de streep getrokken: door de prefect, de biechtvader of via 'geestelijke massage door een heeroom'. Uiteindelijk was niemand van de aanwezigen trouw gebleven aan zijn oorspronkelijke ideaal of wat daar voor doorging. Velen gaven wel te kennen in hun professie de roeping op een andere manier gestalte te hebben gegeven, door sociale compassie, in een dienstverlenend beroep of door het opkomen voor de zwakkeren in de Derde Wereld of onze eigen maatschappij.

Petje af voor het onderwijs

Met overtuiging en veel voldoening stelden velen vast, dat de geboden gymnasiale opleiding niet gerealiseerd zou zijn, als die niet in een gereguleerd internaatsverband had plaatsgevonden. Via Beekvliet en vervolgstudie zijn – zoals een oud-Beekvlieter opmerkte – velen in hun succesvolle werkzame leven vooral in de relatief zachte sector van onderwijs, zorg en overheid beland. Alle lof klonk voor het niveau van onderwijs, voor de educatie die ook buiten de lessen om doorging. Vasthoudendheid en duidelijkheid waren belangrijke factoren voor succes. Ondanks allerlei rigide regels heeft men toch een redelijk open sfeer ervaren, een liberale mentaliteit en een bibliotheek waar men Wolkers en Reve vrijelijk uit de kast kon halen. Een leraar wist talent te stimuleren door bijvoorbeeld te zeggen: "Het is beter dat je van één ding veel weet, dan van alles een beetje." Een van ons vatte zijn waardering voor de genoten schoolopleiding in één woord samen: "chapeau"!

Laveren tussen braafheid en ondeugd

Vrijwel iedereen memoreerde zijn beleving van bepaalde aspecten van het internaatsleven. Woorden van oprechte waardering en teleurstelling wisselden elkaar af, evenals behoedzaam laveren tussen braafheid en ondeugd, het ontstaan van groepsdynamiek bij het verschijnsel 'keet op de slaapzaal'. Maar er was ook een minder triviale benadering te beluisteren. Een oud-student gaf als socioloog een beknopte analyse van het internaat als voorbeeld van een 'totale institutie', zoals gevangenissen en kostscholen dat zijn. Kenmerken daarvan zijn o.a.: eenheid van wonen, werken (studeren) en recreëren en verder: eenheid van sociale en

Reünisten van startjaar 1960

fysieke ontwikkeling. Ieder voor zich kan concluderen wat dat voor hem heeft betekend. Hoe had deze spreker het internaatsleven zelf ervaren? Hij had ervan genoten!

Internaat is niet altijd een zegen

Maar dat gold niet voor iedereen. Enkele voorbeelden illustreren dit gevoel. Je kon in die gemeenschap, als je je niet profileerde in sport, toneel of wat dan ook, kennelijk vrijwel onopgemerkt blijven. Zoals je ook – zelfs of juist in groepsverband - gruwelijk eenzaam kon zijn. Als je wel opviel en daardoor boven het maaiveld uitstak, in negatief gedrag bijvoorbeeld, dan kon het botsen. Samen-sterk-zijn gold dan niet voor Beekvliet. Het was dan meer ieder voor zich, ondanks de vele gemeenschappelijke activiteiten die er op sportief en cultureel gebied werden gestimuleerd. Een internaat is niet altijd een zegen. Als puber is je in je ontwikkeling iets wezenlijks onthouden, je hebt geen gezonde kans gehad om je eigen identiteit te vinden. Sommigen vonden troost in de muziekbeoefening of vertrouwde rituelen, terwijl een ander zijn grenzen kon opzoeken in sport. Ook het misbruik, waarvan sommigen op Beekvliet slachtoffer zijn geweest, kwam ter sprake. En vervolgens deed zich de vraag voor

hoe voor kwetsbare oud-seminaristen, soms 'emotioneel-religieus door elkaar geschud', 'de terugkeer in de maatschappij' mogelijk is geworden. Al deze mannen hebben nu, vijftig jaar later – in de woorden van Kierkegaard - gepoogd het leven achterwaarts te begrijpen.

Norbert Smulders

De leraar heeft het laatste woord

De laatste spreker van die middag was ook de oudste van ons gezelschap: voormalig leraar Nederlands Smulders**).

Zijn epiloog voegde zich naadloos bij de reeks openhartige woorden van zijn oud-pupillen. Hij voelde zich destijds geenszins een held in handhaven van de orde in de klas. “Laat staan dat ik aandacht kon hebben voor ‘de mens achter de leerling’. Het docentenvak was me opgedragen. Ik ging lesgeven, terwijl ik daarnaast de opleiding Nederlands M.O.-B kon gaan volgen. Op zondagmiddag, na de cursusdag van zaterdag en een vrije zondagvoormiddag, lagen er voor mijn deur vier stapels schriften die maandagmorgen nagekeken moesten zijn. Ik besef dat ik als leraar weinig meekreeg van de zorgen van de leerlingen. Ik ging ervan uit dat de surveillanten, de biechtvaders en de geestelijk directeur zich bekommerden om de emotionele en pedagogische zaken.” Met een anekdote illustreert Norbert Smulders zijn wens om van Beekvliet te kunnen vertrekken. De sollicitatiebrief, die hij schreef op de vacature voor een pastorale functie, stopte hij persoonlijk in de brievenbus van het bisschoppelijk paleis aan de Parade. Tot zijn verbazing had hij na veertien dagen nog steeds geen antwoord. Later bleek, dat de brief twee weken onder de mat had gelegen en pas bij het schoonmaken was opgemerkt. Het gevolg was dat hij pas een jaar later van Beekvliet kon vertrekken. Maar ook zijn bijdrage eindigde in de geest van die middag: vol bewondering voor de positieve toon in onze openhartige verhalen!

Indrukwekkende epiloog

Een van de reünisten stuurde ons na onze bijeenkomst een prachtige retrospectie, die begon met een anekdote. Omdat een betere afsluiting van mijn impressie niet denkbaar is, laat ik zijn nabeschouwing integraal volgen.

“Kortgeleden liep ik tegen een bijzondere tafel aan, die ik wilde hebben, terwijl ik helemaal geen tafel nodig had en eigenlijk ook niet houd van ‘willen hebben’; ik voelde me aangetrokken tot de tafel zonder te begrijpen waarom. Daags voor de reünie werd de tafel bezorgd en ik was er blij mee, maar alweer zonder precies te begrijpen waarom. Een aantal dagen na de reünie zag ik ineens wat ik natuurlijk al wel eerder had gezien, maar niet dóórzien: de tafel was niet uit losse onderdelen in elkaar gezet door een kundig timmerman, maar door een ‘ziener’ als één geheel los gemaakt uit de wortels van een oude boom. En ineens werd me ook duidelijk waar dat overweldigende gevoel vandaan kwam, dat me sinds de reünie maar niet wilde loslaten: wij hebben het met elkaar gehad over onze ‘roots’, wij delen gemeenschappelijke wortels. Hoe belangrijk je wortels zijn, heb ik denk ik jarenlang onderschat.

Je wortels vormen niet alleen je verleden, dat zolang je leeft ‘onvoltooid verleden tijd’ blijft, maar ze voeden ook je toekomst. Je hebt je verleden “niet achter de rug, maar in je rug”. Je wordt erdoor bepaald en door gestuurd. Het vraagt niet om goedkeuring of afkeuring, het wil erkend

en begrepen worden én het wil tot voltooiing worden gebracht. Vandaar de heilzame werking die uitgaat van het vertellen van je echte verhaal over je verleden aan luisteraars die als geen anderen in staat zijn jouw verhaal te begrijpen. Je verleden krijgt daardoor de erkenning die het nodig heeft, eventuele pijn lost op, eventuele blokkades verdwijnen en er is weer ruimte voor de verdere ontwikkeling van je oorspronkelijke blauwdruk.”

*) In dit gezelschap waren vijf reünisten aanwezig die in 1967 examen hebben gedaan.

**) Norbert heeft op mijn verzoek het bovenstaande ‘opstel’ van mij ‘gecorrigeerd’ en van enkele rode aantekeningen voorzien onder het motto: de ene neerlandicus verbetert de andere!

Personalia

Geboren

Op 9 januari is geboren Marie, dochter van Katrijn Meurs-Knaapen (1999) en Boudewijn Meurs en zusje van Philip.

Overleden

Op 20 december overleed Frank van der Maden (1969), filmhistoricus, archivaris en heemkundige.

Op 4 januari is overleden Peter Konings (1951), pastor van de Johanneskerk in Veghel-Zuid, voormalig deken van Veghel.

Afgestudeerd

Op 12 januari behaalde Juliette Ditvoorst (2011) haar masterdiploma Rechtsgeleerdheid, met als specialisatie strafrecht, aan de universiteit van Tilburg.

Gepromoveerd

Op 19 januari is Stijn Bolink (2003) gepromoveerd aan de Universiteit Maastricht. De titel van zijn proefschrift is 'Functional outcome assessment following total hip and knee arthroplasty; implementing wearable motion sensors'.

Op 9 februari promoveerde Anouk Wouters (2002) aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Haar proefschrift is getiteld 'Effects of medical school selection: on the motivation of the student population and applicant pool'.

Op 31 maart is Dennis Oerlemans (1995) gepromoveerd aan de Universiteit Maastricht. Zijn proefschrift is getiteld 'Evolution of neuromodulation for lower urinary tract dysfunction'.

Heeft u zelf iets te melden voor deze rubriek?

Laat het ons weten op reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl.

Aan alle oud-Beekvlieters die afstuderen: laat het gerust weten aan de redactie van Tempora Nostra (reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl) of aan het decanaat van Gymnasium Beekvliet (decaan@gymnasiumbeekvliet.nl). Oud-Beekvlieters die (gaan) promoveren worden zelfs van harte uitgenodigd een exemplaar van hun proefschrift naar Beekvliet te sturen – indien mogelijk bezoekt dan een vertegenwoordiger van de school de promotieplechtigheid. We blijven graag op de hoogte!

Colofon

Tempora Nostra is het blad van de reünistenvereniging Beekvliet, Nunc Meminisse Iuvat. Het verschijnt drie keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van de vereniging, sponsors en op Beekvliet.

Bijdragen kunt U per e-mail sturen naar het redactieadres.

De redactie beslist over plaatsing van bijdragen en ze behoudt zich het recht voor om stukken in te korten.

Het volgende nummer van Tempora Nostra verschijnt in september 2017. De kopij daarvoor dient vóór 1 juli 2017 binnen te zijn.

De redactie bestaat uit: Jan Lurinks (1952), Kees Quinten (1967), Peter van Overbruggen (1967) (redactievoorzitter), Cees ter Stege (1980) (eindredactie), Mirjan Boot – de Werd (1988), Reggie van Genuchten (1989), Patrick van Aarle (1993) en Bram van Hulten (2014).

Redactieadres:

Kopij, berichten, adreswijzigingen en informatie voor de rubriek Personalía sturen naar: reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl

Opmaak/vormgeving: Studio Blik, Jacqueline Martens, Sint-Michielsgestel.

Druk: Drukkerij Rooijmans Nuenen
Oplage: 750

Tempora Nostra digitaal

Voor leden van de reünistenvereniging is het mogelijk om de teksten van iedere uitgave digitaal toegestuurd te krijgen. Belangstellenden kunnen zich melden op het e-mailadres van de redactie, zoals dat vermeld staat in het colofon. Bij de aanmelding graag naam en (e-mail)adres vermelden.

Het lidmaatschap van NMI kost 15 euro per jaar.

*Informatie over Beekvliet en reünistenvereniging:
www.gymnasiumbeekvliet.nl*

Doorlopende machtiging voor lidmaatschap NMI

S€PA

	Naam incassant	: Reünistenvereniging Nunc Meminisse luvat (NMI)	
	Adres incassant	: Gymnasium Beekvliet, Beekvlietstraat 4	
	Postcode incassant	: 5271 SM	Woonplaats incassant : SINT-MICHIELSGESTEL
	Land incassant*	: Nederland	Incassant-ID : NL14ZZZ4021902900000
	Kenmerk machtiging	:	

Door ondertekening van dit formulier wordt u lid van en geeft u toestemming aan Reünistenvereniging Nunc Meminisse luvat (NMI) om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens de jaarlijkse contributie van NMI en uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van Reünistenvereniging NMI.

Als u het niet eens bent met deze afschrijving, kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen acht weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Naam	:			
Adres	:			
Postcode	:	Woonplaats	:	Land*
Telefoon	:			
Examenjaar	:	Studierichting	:	
			Beroep	:
Rekeningnummer [IBAN]	:		Bank Identificatie [BIC]**	:
Plaats en datum	:		Handtekening	:

* Hoofd alleen ingevuld te worden als het land niet Nederland is.

** Geen verplicht veld bij een Nederlands rekeningnummer.

Opsturen naar: Reünistenvereniging NMI
Postbus 31, 5270 AA SINT-MICHIELSGESTEL

